

Trianon háttere

Közel száz éve lesz a trianoni tragédiának és nem tudtunk a sok panasz, tiltakozás és tüntetés ellenére a legkisebb revíziót sem elérni. Mindent megpróbáltunk? Talán nem. Nem javaslom, hogy ezt próbáljuk meg most, de elgondolkozhatunk, hogy mi lett volna, ha....? Mi lett volna, ha az ő zsaroló módszereiket alkalmaztuk volna?

Carol Quigley neves amerikai történész számol be, hogy a magyar vezetőséget csellel vették rá arra, hogy aláírják a trianoni békeszerződést. **Maurice Paléologue**, a francia külügyminisztérium főtitkára (aki azonban a legnagyobb francia iparos, **Eugene Schneider** megbízásából tevékenykedett), alkut kötött a magyarokkal, hogy ha aláírják a trianoni békeszerződést úgy, ahogy van, és Schneidernek biztosítják a magyar államvasutak, a budapesti kikötő, és a magyar Általános Hitelbank fölötti ellenőrzés jogát, akkor Franciaország német-ellenes kelet-európai blokkjának egyik bástyájává tenné Magyarországot, katonai megállapodást kötne Magyarországgal, és megfelelő időben majd kieszközölné a trianoni békeszerződés alapos felülvizsgálatát.

Ennek a bonyolult alkunak a magyar felét nagy részben végre is hajtották, de az angolok és az olaszok elleneztek a francia gazdasági ellenőrzés bővítését Közép-Európában, ezért a tárgyalások megszakadtak, és megakadályozták, hogy Magyarország elnyerje az ellenszolgáltatást.

Nehéz elképzelni, hogy a minisztérium főtitkára belekezdhetett volna ilyen fontos és bonyolult alkuba, (és a magyarok komolyan vették volna), a Tigrisnek is nevezett francia miniszterelnök, **Georges Clemenceau** tudta és engedélye nélkül. De, ha Clemenceau benne lett volna a dologban, ha tudta volna, esetleg neki is volt érdekeltsége, lehetséges-e, hogy szándékosan törekedett arra, hogy a békeszerződés feltételei különösen súlyosak legyenek Magyarországra nézve, azért, hogy okot adjon az alku elfogadására abban a reményben, hogy azt majd módosítani fogják (ami sohasem történt meg), és ugyanakkor zsarolja Magyarországot azért, hogy ott megvethesse a lábát a francia gazdasági érdekeltség?

Ebből a zsarolásból nemcsak, hogy a francia üzletemberek húztak hasznot Magyarország kárára, de ráadásul Franciaország Romániát tette saját közép-európai politikájának zászlóshajójává.

A békediktátum következtében az ország gazdaságilag összeomlott, de a zsarolás tovább tartott. A gazdasági talpra-állásunk érdekében újabb kompromisszumot kellett elfogadnunk.

A háborús gazdaság szanálása külföldi tőkehitelek felvétele nélkül nem volt megvalósítható. Ezért tárgyalásokat kezdtek a svájci bankokkal. A hitelező bankok utolsó, de lealkudhatatlan feltételként szabták a betiltott szabadkőműves páholyok működésének újbóli engedélyezését.

Hosszú tárgyalások végén kérvényt nyújtottak be a kormányzóhoz a páholyok újbóli engedélyezése érdekében. A kitartó erőlködés végül is eredményel járt. Kompromisszum született, hogy a páholyok különböző fedőnevek alatt folytathatták titkos működésüket, mint például: Ingyentej Egyesület, Ingenkenyer Egyesület, Nyomorék Gyermek Otthona, stb. [*Hernádi Tibor: A magyarországi zsidóság ezeréves védelme. Baja. 2008, (197-198.old.)*]

Azt mondja a közmondás, hogy tüzet tűzzel... Zsarolást zsarolással.

Mi lett volna, ha mi megzsaroltuk volna a francia kormányt a harmincas években, amikor jobban fájt volna nekik, mint most? Vagy talán még a rendszerváltás előtti időkben lehetett volna valamit elérni még zsarolás nélkül is, de a kormány elmulasztotta a lehetőséget.

Miután bizonyos titkos okmányok előkerültek Párizsban, **Mitterand** elnök tett néhány olyan megjegyzést Budapesten az 1980-as évek végén, amit úgy is lehetett venni, mint bocsánatkérés, vagy egy hiba beismerése.

Egy másik alkalom adódott 1989-ben az EBESZ emberi jogi bizottságának meghallgatásain Genfben. **M. Michel Rocard** francia miniszterelnök, a bizottság egyik tagja, február 6-i megjegyzésében azt mondta:

„A bizottságnak nem kellene vonakodnia attól, hogy megvizsgáljon olyan helyzeteket, mint amilyent a szerencsétlen romániai nép tapasztalt, akinek vezetői leszakadtak arról a nagy áramlatról, amelyet Európában éppen most erősítettek meg Bécsben, az emberi jogok védelmét szolgáló eljárások jóváhagyásával.”

A román válasz nem is tagadta a vádat, amint azt a másnapi sajtóközlemény is jelentette. Románia megfigyelője vádolta a francia díszvendéget, hogy *„olyan célzást tett országával kapcsolatban, amelyet vissza kellett utasítania. Ha Franciaország miniszterelnöke tisztán szemlélte volna az emberi jogok kérdését, akkor betegségben vagy nélkülözésben elpusztuló emberek millióit láthatta volna, munkanélküliek millióit és hontalanok százezreit. Nem lett volna bölcsőbb Franciaország képviselőjétől, ha a saját portáján sepergetett volna?”* – kérdezte.

A jóvátételek és bocsánatkérések ezen időszakában azonban a legkevesebb, amivel Franciaország tartozott Magyarországnak és a magyar nemzetnek, (és talán meg is tették volna) hogy egy megkésétt, de őszinte erőfeszítést tegyenek arra, hogy helyrehozzák a 75 évvel korábban Trianonban elkövetett hibákat. De sajnos az akkori magyar kormány nem használta ki az alkalmat, és nem követelte Trianon helyrehozását, pedig ez még a Rózsadombi Paktum előtt volt, ami megtiltotta Trianon emlegetését.

Azonban legyünk őszinték, valljuk be, hogy sem mi, sem a kormányunk, sem a civilek nem tettünk eleget. Két példa, személyes tapasztalatomból.

1988-ban Helsinkiben ülésezett az EBESZ, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet. Az Amerikai Magyarok Országos Szövetségének voltam igazgatósági elnöke, és így, mint NGO, egy hetet lobbiztam Helsinkiben, saját költségemen. Akkor már vége volt a tanévnek, így ráértem. Mikor hétfő reggel bejelentkeztem, megkérdezte a hölgy, hogy amerikai magyarként mi érdekel? Mondom, a romániai kisebbségi kérdés. Ó, már van itt egy román cigány, akit szintén a román romák sorsa érdekel. Kiderült, hogy 12 fiatal,

angolul vagy franciául kiválóan beszélő roma volt jelen, 12 országból, hogy amikor bármi roma kérdés jön fel, a saját országuk képviselőjénél lobbizzanak. Magyar rajtuk kívül egy székely fiú volt, akit a finn evangélikus egyház hozatott ki. A helyi magyar közösség nem is hallotta, hogy ott ülésezik az EBESZ.

A másik, már említett Genfi értekezleten szintén mi voltunk ketten, Pásztor Lacival Amerikából. Európából senki. Hét közben berohant egy helyi magyar újságíró, hogy mondjuk el, mi a hír. De egy európai magyar sem volt jelen lobbizni.

A fenti eseményen kívül még történt pár érdekes eset. A delegációk országuk a francia neve szerint névsorban tettek jelentést. Mikor a magyarok kerültek sorra, még nem voltak készen, annyira felkészületlenül jöttek. Mi ott voltunk angol nyelvtérületről, egy volt osztálytársam, Lontai Bandi Genfben dolgozott, mint üzleti attasé és kiválóan beszélt franciául. Felajánlottuk, hogy segítünk megírni akár angolul, akár franciául a szöveget, de elutasítottak mindegyikünket. Végül utolsóként, rossz angolsággal megírt jelentésüket angolul nyökögve olvasták fel. Utólag az amerikai delegáció tagjai szekáltak is bennünket, hogy ezek a magyarok biztos a Marsról voltak.

A román delegáció, mikor rajtuk volt a sor, statisztikák tömegével bizonyították, hogy náluk nincs kisebbségi kérdés. A magyar delegáció büszkén arról számolt be, hogy nálunk milyen jó a kisebbségek sorsa, még többletjogokat is kapnak. Egy szó nem volt Erdélyről.

Az elején a svájci külügyminiszter, mint házigazda egy általános beszámolót tartott az emberi jogok állásáról, amiben valami valótlant mondott Trianonról. Nálam volt a békeszerződés szövege, és bementem a svájciak irodájába, hogy a miniszterük tévedett. Erre a válaszuk, „nekünk a románok ezt nem mondták!” A helyi magyarok nem is hallották az értekezletről, és a románok tanácsolták a svájci minisztert!

Mi mindvégig a szépfiú szerepét játszottuk, hogy ne sértsünk meg senkit, míg az ellenfél lelkiismeretlenül csal, lop, hazudik, és zsarol.

Azonban most talán nem lenne időszerű a zsarolás, mert az EU probléma minden mást háttérbe szorít, de azért elmélkedhetünk róla.

Mibe kapaszkodhatnánk bele? A felelősség kérdésébe. M. Millerand külügyminiszter így fogalmazta meg a büntetés jogosságát a békeszerződés kísérőlevelében: „A szövetséges és megszálló hatalmak ... nem felelhetnek el, milyen nagy volt Magyarország felelőssége a háború kirobbantásában, és általában véve a Monarchia imperialista politikájában.”

Ezzel szemben állnak a tények: egyedül a magyarok ellenezték a háborút.

Mi lenne, ha megközelítenénk bizonyos kormányokat, hogy mi tudunk a múltjukról olyan dolgokat, ami nem titok ugyan, de a világ nyilvánossága nem tud? Többek közt azt is tudjuk, hogy ki és hogyan volt felelős a háború kirobbantásáért. És ha a kormányok nem hívnának össze egy anti-Trianon konferenciát, minden országban rendeznénk sajtókonferenciákat, és az országot elárasztanánk röplapokkal, hogy

TUDOD-E, HOGY...?

És pontonként leírnánk, hogy melyik kormány mennyiben felelős, és hogyan tette ki saját polgárait a háború veszélynek. A Columbia egyetemen tanító

L. W. Cramer részletes tanulmányában elég hibát talál ahhoz, hogy körben az összes résztvevőnek rovására írjon néhányat. Még az Egyesült Államok is saját szándékos cselekedetein keresztül, amelyek a Lusitania elsüllyesztéséhez vezettek, keveredett bele a konfliktusba. A Lusitania civil utasait szándékosan használták csalátekként, hogy ezzel előidézzék az amerikai háborús gépezet belépését a háborúba a szövetségesek oldalán.

Lehetetlen volna részletezni a háború 1914-es kitörését megelőző három évtized titkos vagy fél-titkos szövetségeinek és manővereinek bonyolult szövedékét. Az alapvető okokat négy kategóriába sorolja Cramer:

1. olyan titkos szövetségek rendszere, amelyen az állítólagos „hatalmi egyensúly” nyugodott
2. a nacionalizmus
3. az imperializmus
4. a militarizmus.

Miután részletezi a pontokat, megállapítja, hogy ezen négy alapvető ok tekintetében felelősnek kell tekinteni az összes érintett országot, [9] azonban Cramer azt látszik sejtetni, hogy a bizonyítékok alapján a szövetséges oldal legalább két okban, ha nem is mind a négyben, vétkesebb volt, mint a központi hatalmak, és Szerbia után, a franciák voltak a legbűnösebbek. Még Oroszországot is ők bujtották fel.

A felületes figyelő azt a következtetést vonhatja le, hogy Németország kezdte a háborút, csak azért, mert ő támadott először. Nem várta be az orosz támadást, de tanulmányozva a történeteket, ma már tudjuk a július 24-i titkos mozgósítás idejét, amely elindította az egész láncreakciót.

Pozzi azt állítja, hogy Németország katonailag messze le volt maradva a többi nemzethez képest; a háború kitörésekor a fegyverek megosztásában az Antant vezetett minden vonalon, kivéve nehéz-ágyú és léghajó. Az arányok a következők voltak, az Antant javára a központi hatalmakkal szemben: Gyalog-hadosztály 191.5 – 138, Lovas-hadosztály 46.5 – 22, Könnyű-ágyú 10 482 – 8640, Nehéz-ágyú 684 – 743, Géppuska 5476 – 3900, Repülőgép 336 – 274, Léghajó 5 – 9.

Ugyanakkor Németországot és Ausztria-Magyarországot diplomáciailag elszigetelték, és politikailag körbefogták őket. Ezt az elszigetelést VII. Edward, Delcassé, Sazonov és Poincaré idézték elő. Orosz sugallatra létrehozta egy német- és osztrák ellenes szövetkezést Oroszország, Rumánia, Szerbia, Montenegró és a Monarchia szláv nacionalistáinak egyesülésével.

Úgy tűnik, hogy a globális összetűzésre való felkészülés lépéseinek utolsó sorozata éppen hónapokkal a merénylet előtt történt. Horthy tengernagy emlékiratai szerint 1913 novemberében a három Tengely-hatalom titkos megállapodást kötött flottáik összevonására az olaszországi Nápoly körzetében, „és néhány hónappal korábban Anglia és Franciaország is hasonló megállapodást kötött.”^[12]

Cramer olyan bizonyítékokkal szolgál, amelyek láthatóan azt mutatják, hogy mind a háború kitörése előtt, mind a háború alatt a szövetséges oldal volt a diplomáciailag és katonailag felkészültebb, kegyetlenebb, ravaszabb

és alattomosabb. Idéz például egy jelentésből, amelyet a londoni orosz nagykövet küldött Sazonov orosz külügyminiszternek, egy beszélgetésről Grey brit külügyminiszterrel:

„Eleget mondott nekem annak bizonyítására, hogy bizonyos speciális feltételek esetén Anglia belépne a háborúba. Ehhez, véleményem szerint, két feltétel szükséges: először is, Franciaország tevékeny beavatkozása a háborút általánossá kell tegye; másodsor, feltétlenül szükséges, hogy az agresszió felelőssége ellenségünkre háruljon... Az, hogy ki legyen végül az agresszor, a legnagyobb jelentőséggel bír. Csak ilyen feltételek mellett szerezheti meg a brit kormány a közvélemény támogatását, amelyre szüksége van az érelyes fellépéshez...”

Más szóval, mindössze azt kell tenni, hogy Németországot és/vagy Ausztriát provokálják, hogy ők tegyék meg az első lövést, Franciaországot be kell vonni a konfliktusba, és az angol közvéleményt félre kell vezetni, hogy támogassa azt a háborút, amelyre már viszket a kormány tenyere. Mindkét feladat könnyű volt. Két ellenséges ország, Franciaország és Oroszország közötti központi földrajzi fekvése miatt Németország nem harcolhat egyszerre két fronton. Ezért védelme érdekében olyan tervre kell támaszkodnia, amellyel megelőző csapást mérhet először Franciaországra, mielőtt Oroszország befejezi mozgósítását, úgy, hogy akkor a keleti frontra koncentrálhatják erőiket, a titkos, de a franciák által ismert Schlieffen Terv szerint. Ez **Alfred Schlieffen** grófról, a német vezérkar főnökéről kapta nevét.

Ez a terv biztosította azt a kibúvót, amelyre a szövetséges hatalmaknak szüksége volt, és a felületes figyelő azt a következtetést vonhatja le, hogy Németország kezdte a háborút, csak azért, mert ő lőtt először.

A francia kormány tudatosan feláldozta a francia hadsereget, hogy kirobantsa a háborút, amire évekkal korábban készült, és amit előzetes jobb felkészültségük ellenére is, végül is csak Amerika segítségével tudtak megnyerni. Mégis bennünket neveztek felelősnek a háborúért.

.Az egész folyamatban mi voltunk a legártatlanabbak, mégis rajtunk csatant az ostor.